

TRANÅS ENERGI

Kungen inviger öppen vattenväg – vattenkraften blockerade öringen i över 100 år

H.M. Konungen invigde igår den 2,5 mil långa och nyöppnade vattenvägen i Tranås Energis vattensystem. Nu kan öring, ål och andra vandrande arter för första gången på över hundra år röra sig fritt – från sjön Sommen upp till Lägernsjöarna. Vattenkraften har tidigare blockerat fiskens väg genom systemet. Nu är alla hinder borta och Tranås Energi har visat att det går att kombinera förnybar elproduktion och miljöansvar.

Tranås Energi, ett litet kommunalt energibolag i Småland, har steg för steg byggt fiskvägar vid samtliga kraftverk och dammar längs Svartån och Bulsjön – utan lagkrav och finansierat i huvudsak med egna medel. Den totala investeringen uppgår till 12 miljoner kronor.

— Miljöarbetet är en självklar del av vårt arbete och finns till och med inskrivet i vårt ägardirektiv. Det handlar inte om att göra det minsta möjliga, utan att göra det rätta för att ta ansvar för biologisk mångfald och naturvård, säger Niklas Johansson, VD på Tranås Energi.

Naturen svarar snabbt

Resultaten av de fria fiskvägarna är redan märkbara. Sedan fiskvägen vid Visskvarn färdigställdes passerar över 500 öringar kraftstationen varje höst under lekperioden. I Svartån har öringen – som tidigare sällan blev större än 40–50 cm – nu mätts till över 106 cm. Uttern har etablerat sig vid flera av kraftstationerna och den hotade flodpärlmusslan gynnas av att öringen återvänt till Olstorpsbäcken.

— Naturen har svarat snabbt på våra insatser. Och samtidigt har elproduktionen bara påverkats marginellt, med en minskning på 5–7 procent. Vi har visat att det går att producera förnybar el och ta ett stort ansvar för ekosystemet, säger Niklas Johansson.

Få fiskvägar vid landets vattenkraftverk

Sverige är ett av Europas vattenrikaste länder. Ändå saknar majoriteten av landets kraftverk fungerande fiskvägar. Enligt en kartläggning sammanställd av Länsstyrelsen i Jämtland (januari 2025) har endast 4,2 procent av Sveriges kraftverk fungerande fiskvägar i båda riktningarna. Den nationella omprövningsprocessen (NAP), som syftar till att ge landets vattenkraftverk moderna miljövillkor, startade 2022 och beräknas ta 20 år. Processen har kantats av upprepade förseningar och regeländringar, och är just nu pausad.

Många energibolag avvaktar den pågående processen. Tranås Energi valde i stället en annan väg och är nu färdiga.

Om invigningen

H.M. Konungen invigde den öppna vattenvägen vid Forsnäs kraftstation klockan 17.00 den 3 juni. Invigningen föregicks av ett besök vid Oppeby kvarn i Ydre, Östergötland, där kungen släppte ut de första öringarna i den nybyggda fiskvägen. Under dagen mötte H.M. Konungen även en förskoleklass från Ydreskolan i Ydre.

Östergötlands landshövding Gunilla Svantorp och länsråd Ann Holmlid deltog vid invigningen – likaså Älvräddarna som lämnade över ett miljödiplom till Tranås Energi för bolagets arbete med miljöanpassad vattenkraft. Invigningen samlade drygt tusen besökare vid Forsnäs kraftstation.

– Uppemot tusen personer kom hit i går - det visar att folk bryr sig om djur och natur, och om vad som händer i vattendragen nära dem. Det är ett kvitto på att arbetet med biologisk mångfald betyder något på riktigt, säger Niklas Johansson.

Rörligt material finns på <http://www.youtube.com/user/TranasEnergi>

För mer information kontakta:

Elin Karlsson, kommunikationsansvarig Tranås Energi
Tel: 0140-692 04
Mejl: elin.karlsson@tranasenergi.se

För intervjuer:

Niklas Johansson, VD, Tranås Energi
Magnus Lundberg, projektledare vattenvård, Tranås Energi

Tranås Energi producerar el i Tranås och Ydre samt säljer förnybar el i hela Sverige. Med naturen som vår ledstjärna vill vi visa vägen inom hållbar energiförsörjning – för våra kunder, för barn och unga och för branschen i stort. Det gör vi genom att utveckla framtidens energilösningar som inte bara skapar värde för människor och samhälle, utan också låter naturen ta plats!

Vi visar vägen – ger samhället energi och kraften tillbaka till naturen.

Mer information på www.tranasenergi.se